

Interreg-projektet "Dannelsesregionen" forbereder unge til fremtidens arbejdsmarked

Rasmus Petrussen (til venstre) og Jeppe Pers har sat sig som mål at forberede Femern Bælt-regionen til at vokse tættere sammen ved hjælp af uddannelsesinstitutioner, erhvervslivet og kulturaktører. Billede: Nils Baum

Den faste forbindelse hen over Femern Bælt kommer fra 2029 til at sætte sit præg på Region Sjælland og Slesvig-Holsten. En udvikling, som vil stille nye krav til arbejdsmarkedets aktører, hvor interkulturelle og sproglige kompetencer kommer til at blive endnu mere relevante. I et stort anlagt grænseoverskridende projekt ved navn "Dannelsesregionen" vil Næstved Kommune i tæt samarbejde med flere danske og tyske projektpartnere forberede uddannelsesinstitutioner, forvaltningerne, erhvervsaktører og borgere på begge sider af grænsen bedst muligt til de nye tider.

Af Nils Baum

December 2023

Når man går igennem én af de to hoveddøre, der danner indgangen til det gamle Næstved Rådhus i Teatergade, og efterfølgende drejer hovedet tilbage mod indgangen, falder ens blik uundgåeligt

på Næstved Kommunes byvåben, der hører til blandt de ældste danske købstadssegel. De to korslagte nøgler med kronen foroven og bølgerne i bunden er malet på et stort glasparti, der er anbragt oven på

bygningens to indgangsdøre. Noget, som kaster lidt farve hen over indgangspartiet beklædt i bornholmsk granit. Sammen med kuglen fra Poul Henningsen, der pryder loftet over trappeopgangen til råd-

husets forhal, sætter det rammen for det, der kendetegner hele den mere end 80 år gamle forvaltningsbygning på sine tre etager: At arkitekterne Jørgen Otbo og Ludvig Beldring i sin tid ikke var bange for at pynte det repræsentative hus med en udsmykning, der fremhæver Næstveds særlige betydning som en indflydelsesrig købstad. Et kendetegn ved Næstved, der eksisterer den dag i dag i den snart 900 år gamle by og som understreger byens fremtrædende rolle for erhvervslivet i regionen.

Men snart kan alt være forandret, når den landfaste forbindelse mellem Femern og Lolland i form af en tunnel efter planen står klar i 2029. Det er Jeppe Pers i hvert fald ikke i tvivl om. Han fører trådene sammen i et nyt Interreg-projekt med titlen "Dannelsesregionen", som har Næstved Kommune som lead-partner. Projektet skal forberede især de unge mennesker på begge sider af Femern Bæltet til de nye tider ved at skabe internationale kompetencer, der gør dem i stand til at drive den regionale udvikling fremad i en bæredygtig retning.

Sagt med andre ord, har de i alt 43 projektaktører, som er rygraden i "Dannelsesregionen", sammen ved hjælp fra Interreg Deutsch-

De to korslagte nøgler med kronen foroven og bølgerne i bunden er en del af Næstved Kommunes våbenskjold. Billede: Nils Baum

"I Femern området har vi den særlige situation, at vi i 2029 kommer til at være landfast mellem Danmark og Tyskland. Men borgerne her opfatter ikke dem selv som værende en del af grænselandet."

Jeppe Pers, projektleder

land-Danmark sat sig som mål at sikre en grænseoverskridende region, hvor interkulturelle kompetencer og faglig dannelse står højt på dagsordenen.

Mødet på borgerniveau er afgørende

Da Interreg-sekretariatets udsendte medarbejder besøger Jeppe Pers, venter han allerede i døren, der fra rådhusets forhal fører hen til kommunens Kultur- og Fritidsforvaltning. Her har Jeppe Pers været ansat siden 2019 som projektleder hos Center for Kultur og Borgerservice. Takket være den erfaring, han blandt andet har gjort sig ved selv at arbejde som kommunikationsansvarlig i Interreg-sekretariatet i Kruså tilbage i 2016, føler han sig godt klædt på til projektets store målsætning. Han er derfor heller ikke i tvivl om Interregs merværdi: "Jeg mener, at vi gennem dansk-tyske projekter kan implementere forandringer, som bidrager afgørende til udviklingen af vores grænseregion. Der hersker en kreativ dynamik i de dansk-tyske samarbejder, der danner grundlag for ny vækst, nye løsninger og nye udviklingsmuligheder. På et menneskeligt plan fremmer kulturmøderne mellem danskere og tyskere en rumme-

Jeppe Pers er ansat som projektleder hos Center for Kultur og Borgerservice og fører trådene sammen i projektet "Dannelsesregionen". Billede: Nils Baum

På rådhusets gangarealer er der keramik-mosaikker af fugle, udført af Karl Hansen Reistrup. Billede: Nils Baum

lighed og evnen til at møde nye udviklinger med åbent sind. Det giver os mod på at udforske det endnu ukendte. Kort sagt er den dansk-tyske grænseregion en motor for innovation, kreativitet og lysten til at udforske verden”, siger Jeppe Pers.

Mødet mellem mennesker har også pustet liv til ideen om det nye Interreg-projekt ”Dannelsesregionen”. I Femern området har vi den særlige situation, at vi i 2029 kommer til at være landfast mellem Danmark og Tyskland. Men borgerne her opfatter ikke dem selv som værende en del af grænseregionen”, siger Jeppe Pers. Han er overbevidst om, at den faste forbindelse kommer til at ændre situationen på begge landes arbejdsmarkeder markant. Til den tid vil det nemlig blive vanskeligere for dem, der ikke har de nødvendige interkulturelle og sproglige kompetencer, at begå sig i et område med stigende tysk indflydelse i Danmark og voksende dansk indflydelse i Tyskland. Det er derfor væsentligt, mener Jeppe Pers, at uddannelsesinstitutioner, forvaltninger, erhvervsaktører og borgere rustes med kapaciteter og kompetencer, der sikrer, at den kommende faste forbindelse bliver brugt på optimal vis, så snart den tages i brug.

Grænseregionen som dynamo

Det vigtigste spørgsmål er derfor, hvordan de unge mennesker, som i dag er i gang med en uddannelse, får de rette kompetencer, der bliver efterspurgt i morgen. Netop forskellene i grænseregionen kan virke som en positiv dynamo. ”Det, der er unikt for området og som adskiller os fra Hamborg og København, er, at vi er en region, der ligger imellem disse metro-polregioner. Det gælder for både Lübeck og Østholsten, men også Lolland-Guldborgssund, Vordingborg og Næstved. Nu har vi en mu-

lighed for at skabe vores egen region, hvor det grænseoverskridende element bidrager til den særlige karakter og den særlige dynamik, der adskiller os fra København og Hamborg”, siger Jeppe Pers.

Han er ikke i tvivl om, at hele grænseregionen står over for nogle særlige udfordringer, der kan gøre det svært at tiltrække arbejdskraft. Som eksempler nævner han, at sundhedsområdet ikke er lige så godt som i de store byer, at der er behov for flere attraktive arbejdspladser og at demografien er skæv. Alt sammen udfordringer, som også gør sig gældende for andre landlige områder, og dette uanset om det er i Danmark eller i Tyskland. Løsningen ser han derfor i at gøre det faglige miljø på uddannelsesinstitutionerne mere attraktivt. Noget, der skal gå hånd i hånd med at kunne udfolde sig som ung og studerende i regionens uddannelsesbyer som eksempelvis Næstved eller Lübeck. Her skal det dansk-tyske samarbejde tjene som trækplaster.

Flere selvstændige erhvervsdrivende

”Hvis de unge mennesker kan bruge deres kompetencer i en international dansk-tysk kontekst, tror jeg, at vi kommer til at se flere selv-

I byrådssalen hænger et stort maleri af Susåen, udført af Jan Kiowsky i 1997. Åen munder ud i Næstved Havn. Billede: Nils Baum

stændige erhvervsdrivende og flere attraktive arbejdspladser i vores region”, siger Jeppe Pers. Centralt i ”Dannelsesregionen” står derfor uddannelsesinstitutionerne, som i samarbejde med de offentlige forvaltninger og innovative virksomheder skal gøre uddannelserne mere anvendelsesorienteret, så de kan arbejde på konkrete projekter og få de nyeste teknologier med ombord. Samtidigt skal en tæt udveksling med kulturaktører sikre, at de såkaldte ”STEM”-tunge uddannelser bliver kreative.

”Det er ikke nok at være teknisk dygtig, vi skal også være i stand til at have kreativiteten i henhold til ”STEAM”-begrebet med. Det åbner eksempelvis op for at udvikle produkter med inspiration fra det nye europæiske Bauhaus-koncept, det vil sige produkter, som dermed har betydning for både selvstændige erhvervsdrivende og virksomheder, der arbejder med grøn omstilling”, siger Jeppe Pers.

Zealand Erhvervsakademi er en af projektpartnerne

En af de uddannelsesinstitutioner, som Jeppe Pers har hentet med

”STEM/STEAM”

STEAM er en integreret tilgang til læring, der kombinerer kunst (Art) med STEM (naturfag, teknologi, ingeniørskab og matematik) og bruger det til at danne en forespørgselsbaseret, kreativ og problemløsende tilgang til vejledning af elever og studerende. Begrebet ”kunst” relaterer sig til evnen til at løse problemer ved hjælp af kreativ tænkning og ved at indtage forskellige perspektiver. Denne tværfaglige metode tager også højde for, at problemstillinger ofte er komplekse og ikke kan løses af ét fag alene.

Det nye europæiske Bauhaus

Det nye europæiske Bauhaus er et kreativt og tværfagligt initiativ, der giver den europæiske grønne pagt en kulturel og kreativ dimension. Formålet er at vise, hvordan bæredygtig innovation kan give håndgribelige, positive oplevelser i dagligdagen, hvor inklusion, æstetik og mødet mellem mennesker står i fokus. Initiativet bliver finansieret med EU-midler.

ombord som projektpartner, er Zealand Erhvervsakademi. Her kan de studerende få en professionsbachelor med en praksisorienteret opkvalificering, som blandt andet skal gøre de talrige håndværkere og deres virksomheder i Næstved og omegn bedre i stand til at bidrage til den grønne omstilling.

Erhvervsakademiets bygning ligger et kvarters gåafstand fra rådhuset ved siden af havnen, og her hjælper Rasmus Petrussen sine studerende med at danne deres egne, autentiske netværk, som skal gøre dem klar til selv at kunne tage initiativ til at igangsætte og gennemføre dansk-tyske samarbejdsprojekter og -møder. Rasmus Petrussen er selv forretningsudviklingsingeniør og har dermed et stort kendskab til både statik og materialelære og de forretningsmæssige aspekter. Det har han kombineret med en overbygning inden for læring og forandringsprocesser. Studiegangen, han underviser i, hedder tilsvarende ”Innovation og Entrepreneurship” og er en såkaldt ”top-up” uddannelse, der skal hjælpe dem, der tager uddannelsen, til at blive selvstændige eller at hjælpe andre med

Zealand Erhvervsakademi tilbyder et praksisorienteret uddannelsesforløb, som afsluttes med en professionsbachelor.
Billede: Nils Baum

at forløse deres forretningsideer gennem et fokus på kreativitet og innovation.

Fokus på at inkludere og netværke

Rasmus Petrussen ser derfor en vigtig opgave i at hjælpe sine studerende med overgangen fra idé til handling, så den kan sættes i system og blive til virkelighed i et trygt miljø. "Hos mig lærer du, at det ikke er nok bare at have en idé. Der er rigtig mange mennesker, der tænker 'Bare jeg har en god idé', men det kan jeg ikke rigtig bruge til noget. Jeg vil se, hvordan du fører din idé ud i livet", forklarer han sin uddannelsesstilgang.

Han vil gerne give sine studerende en forståelse for naboen på den anden side af Femern Bælt. "Vi bliver jo nødt til at være proaktive og bevæge os derhen, hvor bolden er på vej hen. Hvis vi vil sikre os, at vi er ajour med det, der sker, så er Femern Bælt-forbindelsen et af de ting, vi skal tage allermest seriøst", siger han om Zealand Erhvervsakademis rolle som projektpartner for "Dannelsesregionen".

Forud for projektets start var Rasmus Petrussens studerende allerede med i to større forberedende workshops, som blev holdt hos

det gamle Holmegaard Glasværk tæt ved Næstved og på den anden side af Femern Bælt hos Teknikzentrum Lübeck. I fællesskab med andre uddannelsesinstitutioner, virksomheder og kulturaktører fra Danmark og Tyskland blev der sat fokus på spørgsmålet, hvordan nogle af de fælles udfordringer i grænseregionen kunne imødegås. "Vi har brugt New European Bauhaus-metoden som inspiration. Den tillader, at vi selv kan være med til at definere den virkelighed, vi mener, at der er plads til. Nu må vi finde ud af, hvordan vi kan bruge denne tilgang i vores undervisning for at skabe noget nyt i byrummene", siger Rasmus Petrussen.

"Vi bliver jo nødt til at være proaktive og bevæge os derhen, hvor bolden er på vej hen."

**Rasmus Petrussen,
underviser**

Muligheden for de unge mennesker selv at komme med konkrete forslag, synes han, viser projektets inkluderende element, noget som han beskriver som "en vigtig demokratiseringsproces".

Og det er netop tanken med "Dannelsesregionen" – at binde aktører sammen på tværs af Femern Bælt. Derfor har projektet også mange projektpartnere. Ud over Zealand Erhvervsakademi har Jeppe Pers nemlig samlet yderligere 41 aktører sammen til "Dannelsesregionen". Han kalder det deres "dannelses-netværk".

Følgende aktører er finansielle partnere i "Dannelsesregionen"

Leadpartner: Næstved Kommune

Danske projektpartnere:

- Zealand Erhvervsakademi
- Region Sjælland, Regional Udvikling
- Roskilde Universitet, Samfundsvidenskab og Erhverv
- Knowledge Hub Zealand
- VUC Storstrøm

Tyske projektpartnere:

- Hansestadt Lübeck, Bereich Schule und Sport
- Technikzentrum Lübeck
- Universität zu Lübeck, Institut für Mathematik
- Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig
- Europa-Universität Flensburg, Institut für Mathematik

Rasmus Petrussen underviser i "Innovation og Entrepreneurship" på Zealand Erhvervsakademi. Billede: Nils Baum

Uddannelse af "Femern Bælt-ambassadører"

På vej tilbage til rådhuset forklarer Jeppe Pers, hvordan visionen om et mere bæredygtigt og sammenhængende Femern Bælt-område skal forankres blandt de unge mennesker i praksis og sikre projektet mest mulig synlighed. Der skal nemlig uddannes såkaldte "Femern Bælt-ambassadører". "De unge mennesker skal rustes med kompetencer, så de selv kan tage initiativ og modtage initiativer fra andre. På denne måde skal de bidrage til at gøre studie- og ugemiljøerne mere attraktive. Hvis du samarbejder omkring noget, som du virkelig går op i, som er din fritidsinteresse eller andet, så er det

fælles udgangspunkt noget, der gør det nemmere at hoppe hen over en sprog- og kulturbarriere. Hvis man har etableret en egentlig relation, et egentligt venskab, så er der rigtig meget, der kan lade sig gøre, inklusive viljen til at lære nabolandets sprog og modet til at anvende det.”

Sagt med andre ord skal ”Femern Bælt-ambassadørerne” være med til at etablere og sikre de nødvendige autentiske personlige relationer, der fremmer de sproglige og interkulturelle kompetencer. De første ambassadører skal uddannes i første halvår 2024, en opgave hvor Hansestadt Lübeck har førertrøjen på som projektpartner.

Ungdomsstrategi for Femern Bælt-området

Her forbereder Nicole Maas i disse dage de sidste detaljer for snart at besøge den første skole og præsentere ideen om ”Femern Bælt-ambassadørerne”. Hun arbejder inden for området ”Kultur og Uddannelse” hos Hansestadt Lübeck og er ansvarlig for socialt skolearbejde. ”Vi vil inddrage folkeskoler, gymnasier og erhvervsskoler og på den måde få de unge til at se ud over grænsen, så de opfatter Femern Bælt-regionen som noget, der rækker ud over Tyskland”, siger hun. Initiativets merværdi ser hun derfor i, at de unge mennesker kan styrke deres interkulturelle kompetencer og udforske den professionelle verden på begge sider af grænsen. Som optakt har hun valgt en ottende klasse på en af Lübecks folkeskoler.

I løbet af projektperioden er der planlagt tre store workshops med op til hundrede deltagere, og til sidst skal en konference for ungdomsambassadører udvikle en ungdomsstrategi for Femern Bælt-regionen. ”Vi ønsker at sprede resultaterne på skolerne og i byens nærmiljø og skabe en platform, hvor unge kan udveksle synspunkter om emner som bæredygtighed, musik, teater og andre kreative

Jeppe Pers har til trods for projektets mange involverede aktører det fulde overblik over ”Dannelsesregionen”. Billede: Nils Baum

områder. Til det vil vi også tilbyde en digital ungdomsplatform,” siger Nicole Maas.

”Om ti år vil det også i vores region være naturligt at bo i Tyskland og arbejde i Danmark. Vi vil have en mere inkluderende region, hvor det er en selvfølge at møde dansk og tysk på begge sider af grænsen.”

Jeppe Pers, projektleder

En digital dansk-tysk læringsplatform

Det næste skridt for projektet bliver således en målrettet mobiliseringsfase, hvor uddannelsesaktører skal samarbejde på tværs af grænsen med erhvervs- og kulturaktører. Til det hører også en kortlægning af virksomheder med en relevant bæredygtig profil, der kan bidrage til at løfte uddannelserne op på et nyt fagligt niveau.

For at sikre, at al den nye viden ikke går tabt, skal der etableres en digital dansk-tysk læringsplatform. Her skal alle projektets delmål og resultater indgå, så den læring, der skabes, bliver tilgængelig for alle i hele regionen, i Danmark og i Tyskland. Platformen skal være med til at forankre de resultater, projektets mange aktiviteter kommer til at skabe. Noget, som for eksempel skal gøre det muligt, er, at man ved et klik kan få informationer om, hvordan man gennemfører en dansk-tysk musikfestival eller andre projekter for unge.

En anden naboforståelse

Tilbage ved rådhuset i Teatergade falder blikket på de tre friser uden for bygningen, der blev udført af kunstneren Arne Bang i 1940, som fremstiller de fremherskende erhverv på Næstvedegnen på det tidspunkt, navnlig industri, søfart og handel samt landbrug. Selvom disse nøgleord i dag står side om side med digitalisering og den grønne omstilling, gadekunst og ungdomsliv, tyder det på et solidt fundament, som ”Dannelsesregionen” kan bygge på for at forberede dets indbyggere til fremtidens arbejdsmarked med bæredygtighed

og gensidig udveksling i fokus.

”Tunnelen igennem Femern Bælt vil ikke alene få betydning for Femern-regionen, men for hele Danmark, fordi København rykker tættere på Hamborg og Berlin. Man vil få en anden forståelse af Tyskland og Danmark som naboer. Om ti år vil det også i vores region være naturligt at bo i Tyskland og arbejde i Danmark. Det vil være naturligt at tage på ferie i Tyskland og at opleve kulturelle begivenheder på begge sider af Femern Bælt. Kort sagt: Vi vil have en mere inkluderende region, hvor det er en selvfølge at møde dansk og tysk på begge sider af grænsen”, siger Jeppe Pers.

Det lyder faktisk som Interreg, når det er bedst.

Projektets delmål

”Dannelsesregionen” er et omfattende projekt med 11 projektpartnere og 32 netværkspartnere. Projektet har som overordnet formål at fremme den regionale bæredygtige udvikling og bidrage til regionens attraktivitet ved at etablere et tværfagligt dannelsesnetværk og et ungenetværk, der har kapaciteten til at initiere og forankre nye dansk-tyske initiativer ved hjælp af følgende seks delmål:

1. **Sustainable Together:** At udvikle en ny tilgang til lokal planlægning og grænseoverskridende regionaludvikling, der innoverer uddannelserne i samarbejde med kulturelle organisationer, erhvervslivet, offentlige organisationer og borgere;
2. **Fehmarn Youth-Ambassadors:** At uddanne unge og voksne med kreative og kommunikative kompetencer til at blive ambassadører, der tager initiativ til at skabe nye bånd mellem danskere og tyskere;
3. **Fehmarn, reach out:** At nå ud til partnere i hele den dansk-tyske grænseregion og Europa for at få indsigt og viden til at forny den måde, vi underviser i sprog og matematik på;
4. **Taking the initiative:** At bruge dybdegående videnskabelig indsigt til at forstå hindringer og barrierer i dansk-tyske samarbejder, samt at udvikle nye måder at samskabe og facilitere dansk-tyske samarbejder;
5. **Learning Network:** At etablere en ny og robust dansk-tysk dannelsesalliance cementeret gennem tværsektorielle arrangementer;
6. **Digital Learning Platform:** At forankre og gøre projektets resultater anvendelige for alle på en åben læringsplatform, der hjælper nye grænseoverskridende initiativer med at blomstre.

En liste over alle partnere, der bidrager til opfyldelse af delmålene, kan ses på Interreg Deutschland-Danmarks hjemmeside interreg-de-dk.eu/dk/

Finansieringsbeløb: 15.961.965 DKK

Leadpartner: Næstved Kommune

Varighed: 01.09.2023 - 31.08.2025

De tre friser ved rådhusets yderfacade er skabt af Arne Bang og symboliserer byens fremherskende erhverv omkring 1940.
Billede: Nils Baum